№ 34. Dąbrowa Górnicza Sobota 10 Lutego 1917 r. Rok III.

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświątecznych o godz. 8 rano.

Przedpłata miesięczna z dostawą do domu lub przesyłką pocztową przy abonowaniu wprost w Administracyi 1 K. 50 h.
w okupacyi niemieckiej 2 Kor.
Cena egzemplarza 10 halerzy. z przesyłką 14 hal., 10 fenigów.

Redakcya: ul. Sienkiewicza 10. od 10 rano do 7 w.
Administracya: Króla Jana Sobieskiego od 7 r. do 7 w.
Filie: w BĘDZINIE, Nowy Rynek, Cukiernia W-go Czerwińskiego.
w SOSNOWCU, ul. 3. Maja 14.
w ZAWIERCIU, ul. 3. Maja 11.
Rękopisów Redakcya nie zwraca.
Listów nieopłaconych nie przyjmuje się.

Cena ogłoszeń:
Nadesłane za wiersz drobnego pisma przed tekstem 90 hal. Reklamy bezpośrednio po tekście a przed ogłoszeniami 1 kor. Zwyczajne za wiersz sześciołamowy po 20 hal. Nekrologi za wiersz po 60 hal. Za wiersz tekstowy 2 kor. Drobne po 6 hal. od wyrazu.

Sprawy polskie.

WARSZAWA 8 lutego.

Medal 5 listopada 1916 r.

„Kuryer Polski" donosi, że na pamiątkę proklamowania samodzielnego Państwa Polskiego zostały wybite medale pamiątkowe w cenie po 5 marek za sztukę.

Żydzi wobec Rady Stanu.

Zarząd warszawskiej gminy wyznaniowej żydowskiej wręczył marszałkowi koronnemu p. Niemojowskiemu adres do Rady Stanu, w którym wyrażono zgodność i wspólne dążenie w pracach zmierzających do odbudowy Państwa Polskiego.

Łódź a Rada Stanu.

„Godzina Polski" donosi, że z Łodzi udała się do Warszawy deputacya obywatelska celem wręczenia Radzie Stanu adresu, w którym przyrzeczono bezwarunkowe posłuszeństwo i jaknajgoretsze poparcie.

Nauczyciele łódzcy a Skarb Państwa Polskiego.

„Godzina Polski" donosi z Łodzi, że łódzki oddział „Związku Nauczycielstwa Polskiego" uchwalił opodatkować się dobrowolnie na rzecz Skarbu Państwa Polskiego.

Regulamin Rady Stanu

uchwalony przez ogólne zebranie Rady Stanu d. 30 styczuia 1917 r.

Podajemy tu wszystkie zasadnicze i organizacyjne artykuły. Pomijamy jedynie to, co ma charakter porządkowy i formalny.

W myśl § 6 Rozporządzenia o Tymczasowej Radzie Stanu Królestwa Polskiego z dnia 26 listopada r. 1916 i w rozwinięciu § 7 tegoż Rozporządzenia, Rada uchwala następujący regulamin:

§ 1. Organami Rady Stanu są:
1) Zebranie ogólne Członków Rady;
2) Wydział wykonawczy Rady Stanu;
3) Marszałek Koronny;
3) Departamenty;
5) Komisye przygotowawcze i
6) Komisarze miejscowi.

I.

Zebranie ogólne Rady Stanu.

§ 2. Zebranie ogólne Rady Stanu jest władzą naczelną nad wszystkimi innymi organami Rady i wszelkie ich uchwały uchylać może.

§ 3. Zebranie Ogólne rozpoznaje i uchwala wszystkie sprawy zasadnicze, projekty ustaw, statutów, regulaminów i rozporządzeń, sprawy budżetowe oraz te, które specyalną decyzyą uznaj za podległe swej kompetencyi.

§ 4. Zebranie ogólne jest prawomocne, jeżeli w niem uczestniczy większość Członków Rady. Przewodniczy mu Marszałek koronny lub Vice Marszałek.

§ 5. Posiedzenia Zebrania Ogólnego zwołuje Marszałek koronny, bądź w terminach stałych, przyjętych przez Radę, bądź w miarę uznanej przez się potrzeby, albo na żądanie jednego z komisarzy rządowych, 13 członków Rady lub 3 członków Wydziału Wykonawczego. Zaproszenia na posiedzenie winny być doręczone Członkom Rady Stanu wraz z porządkiem dziennym w miejscu zamieszkania obranem w Warszawie. Członkowie Rady, nie przybywający na posiedzenie, winni usprawiedliwić swą nieobecność.

Dalej jest mowa o składaniu wniosków zwykłych, nagłych i formalnych.

§ 9. Wszystkie kwestye w Zebraniu Ogólnem Rady decydowane będą prostą większością głosów obecnych, z wyjątkiem ustawy konstytucyjnej oraz ustawy o sejmie, dla których przyjęcia potrzebna będzie $^2/_3$ głosów obecnych na Zebraniu Ogólnem Członków Rady Stanu i przytem nie mniej, niż 13 głosów. W razie równości głosów, zawsze głos przewodniczącego przeważać będzie. Głosowanie w Zebraniu ogólnem odbywa się jawnie. Głosowanie tajne zarządzone być może z decyzyi Rady. Wszelkie wybory dokonywane będą prostą, bezwzględną większością i zawsze przez głosowanie tajne.

Artykuły następne, aż do 14 mówią o formalnościach obrad.

§ 14. W braku specyalnej decyzyi Ogólnego Zebrania lub Wydziału Wykonawczego, o opublikowaniu uchwał lub przebiegu rozpraw Rady Stanu stanowi Marszałek koronny.

II.

Wydział Wykonawczy Rady Stanu.

§ 16. Wydział Wykonawczy wprowadza w czyn uchwały Ogólnego Zebrania Rady Stanu i pod nadzorem tegoż Zebrania zawiaduje całą organizacyjną i administracyjną działalnością Rady, w ramach obowiązujących ustaw i rozporządzeń. W szczególności Departamenty Rady Stanu pracują pod bezpośrednim kierunkiem Wydziału Wykonawczego.

§ 17. Wydział Wykonawczy składa się z Marszałka Koronnego, Vice Marszałka i 7 członków przez Radę Stanu ze swego grona wybranych. Członkowie Wydziału Wykonawczego z wyjątkiem Marszałka Koronnego, są Dyrektorami poszczególnych Departamentów.

§ 19. Wydział Wykonawczy rozstrzyga samoistnie w przedmiotach bezpośredniej akcyi organizacyjnej i administracyjnej; w przedmiotach ustawodawczych, lub też w kwestyach zasadniczych Wydział Wykonawczy referuje do ogólnego zebrania Rady Stanu; może się też odwołać do ogólnego zebrania w każdym wypadku, gdy tak postanowi Wydział Wykonawczy, porozumiewa się w imieniu Rady Stanu z rządami okupacyjnymi za pośrednictwem Marszałka Koronnego lub członków Rady Stanu, upoważnionych do tego przez Wydział Wykonawczy.

Otrzymane od tychże komisarzy wnioski, bądź sam załatwia, bądź oddaje do rozporządzenia Departamentom, lub komisyom specyalnym, albo też przekłada ogólnemu zebraniu Rady Stanu.

III.

Marszałek Koronny.

§ 21. Marszałek Koronny jest przewodniczącym Rady Stanu i jej przedstawicielem na zewnątrz. Do czasu wyboru panującego lub regenta, jest też zwierzchnim wyobrazicielem polskiej władz państwowej, reprezentującym ją tak na zewnątrz, jak i na wewnątrz państwa. Pod jego strażą znajduje się pieczęć Rady Stanu. Przewodniczy z urzędu w Ogólnem Zebraniu Rady, w Wydziale Wykonawczym oraz w tych Komisyach, w których przewodnictwo jego jest regulaminowo ustanowione.

Komunikuje komisarzom rządów okupacyinych postanowienia Rady Stanu, współdziałania lub akceptacyi rządów okupacyjnych wymagające.

(D. n.)

Wicegubernator lubelski.

LUBLIN 8 lutego. (w. wł). Na opróżnione wskutek zgonu śp. generał-majora Grzesickiego stanowisko zastępcy generał gubernatora mianowany został jako przydzielony do generalnej gubernii generał-major Stanisław Ursyn Pruszyński.

Flota Stanów Zjednoczonych.

Dziś, gdy po zerwaniu przez Stany Zjednoczone stosunków dyplomatycznych z Niemcami, ponad wszystkiemi kwestyami wojennemi góruje pytanie: przyjdzie czy nie przyjdzie do wojny amerykańskiej, interesującem jest przypatrzeć się bliżej flocie Stanów Zjednoczonych. Bo przecież — w razie prawdziwej wojny — tylko wojna morska może być brana pod uwagę.

Wbrew temu, że z wszystkich państw świata Stany Zjednoczone posiadają najdłuższą linię wybrzeży, flota ich nie jest wcale wielką. O wiele mniejsza od angielskiej, a nawet francuskiej,

ledwie dorównuje — i to od niedawna — niemieckiej. Kiedyś za czasów wojny hiszpańsko-amerykańskiej było jeszcze gorzej. Ale odtąd, głównie za zasługą Roosevelta, początł się szybki rozwój floty, popierany i przez jego następców.

Flota amerykańska posiada obecnie 14 wielkich nowoczesnych bojowych okrętów, każdy o pojemności 32,000 ton, o 12 działach 50 i 12 działach 35·6 kalibrowych — mających jednak tę wadę, że każdy niemal należy do innego typu, inną szybkość i inne uzbrojenie posiada, co znacznie utrudnia operacye na morzu.

Pozatem mają Stany Zjednoczone 23 okrętów bojowych typów starszych, wybudowanych w czasie od 1893 do 1906 roku; oraz 15 krążowników pancernych, również przestarzałych, nie wchodzących zatem w rachubę o ile idzie o ich użycie bojowe.

Flota wywiadowcza (krążowniki opancerzone) przedstawia się zgoła smutnie licząc zaledwie 3 jednostki nowego typu. Natomiast w doskonałym stanie znajduje się flotyla kontrtorpedowców, złożona z statków o dużej pojemności (dochodzącej do 1036 ton) i doskonale uzbrojonych, a mających chyżość przeciętną 29 mil morskich na godzinę.

Torpedowce należą do typów starszych.

Flotyla łodzi podwodnych powstała dopiero w 3 ostatnich latach i składa się zaledwie z 27 statków. Buduje się ośm dalszych, a planowanych jest 9 nowych, największego typu.

Liczba okrętów pomocniczych jest wielka, ale że na działalność bojową bezpośrednio nie wpływa, w wykazie tym pominąć ją możemy.

Natomiast ciekawe są amerykańskie plany flotowe na przyszłość. Stany zbroją się gorączkowo. Zwyż pół miliarda dolarów przeznaczono na wybudowanie w przeciągu 5 lat nowych okrętów.

Skoro ten plan wykonany zostanie będzie flota amerykańska liczyła w r. 1921, po wyeliminowaniu przestarzałych jednostek: 27 wielkich okrętów bojowych, 6 pancerników, 25 okrętów liniowych, 10 krążowników pancernych i 13 krążowników wywiadowczych, 5 krążowników pierwszej, 3 drugiej i 10 trzeciej klasy, 108 kontrtorpedowców, 19 łodzi podmorskich większych, 157 łodzi podw. mniejszych i monitorów, 20 kanonierek, 4 okręty prowiantowe, 15 węglarek i statków cysternowych, 4 okręty transportowe, 3 statki do eskorty kontrtorpedowców, 2 okręty amunicyjne i 8 statków do celów specyalnych.

To będzie jednak dopiero w przyszłości. Dziś flota amerykańska jest mała, a co dla niej najgorsze, cierpi na chroniczny brak oficerów i załogi, co spowodowane jest tem, że prywatne towarzystwa dają młodzieży amerykańskiej lepsze warunki niż państwo, ściągając temsamem co najlepsze siły do swojej służby.

W każdym razie jak z powyższego widać wojenna flota amerykańska nie jest zbyt wielką ani zbyt straszną.

Pół Kamczatki zapadło się w morze.

FRANKFURT n. M. 8 lutego. (TBK). „Frankfurter Zeitung" donosi ze Sztokholmu:

Według informacyi rosyjskich, część północna Azyi wschodniej została nawiedzona 30 stycznia straszliwem trzęsieniem ziemi. Większa część półwyspu Kamczatka zniknęła w morzu.

Anglicy obrzucają bombami Brügge.

Biuletyn austryacki.

WIEDEŃ 8 lutego. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE WSCHODNIM. Próba wykonania ataku przez nieprzyjaciela na wschód od doliny Casinu została ogniem naszym udaremniona na samym początku.

Niemieckie wojska atakowe, które wdarły się do nieprzyjacielskich stanowisk wyrządziły załogom dotkliwe straty i powróciły bez strat własnych, biorąc kilku jeńców.

NA FRONCIE WŁOSKIM. Prócz nieznacznych, dla nas pomyślnych przedsięwzięć pod Tolmein i Vallarsa (na północny wschód od Roveretto) nie było szczególnych wydarzeń.

NA FRONCIE POŁUDNIOWO-WSCHODNIM. W okolicy Beratu zestrzelił patrolujący żandarm samolot włoski. v. Höfer.

Biuletyn niemiecki.

BERLIN 8 lutego. Urzędowo donoszą:

NA FRONCIE ZACHODNIM. W łuku Ypern ożywiona walka ogniowa. W łuku Wytschate zniszczono przez wysadzenie w powietrze znaczną część nieprzyjacielskich dróg minowych.

Angielska eskadra lotnicza obrzuciła bombami Brügge, przez co uszkodzono wiele domów. W pewnej szkole zabito jedną kobietę i 16 dzieci, dwoje osób dorosłych odniosło ciężkie rany. Szkody wojskowej nie wyrządzono.

Na północnem brzegu Ancre na południowy wschód od Bouchavesnes wykonali Anglicy atak nocny. Częściowe ich powodzenie prędko wyrównane zostało naszym kontratakiem.

NA FRONCIE WSCHODNIM nic szczególnego.

v. Ludendorff.

Biuletyn bułgarski.

SOFIA 8 lutego. Sztab generalny donosi pod 7 b.m.:

Na froncie macedońskim. Nieprzyjaciel ostrzeliwał ogniem artyleryi i minowym nasze stanowiska w łuku Czerny. Piechota nieprzyjacielska, która usiłowała zbliżyć się ku miejscowości Palmisz, została zupełnie odrzucona, odniósłszy dotkliwe straty.

Hydroplan nieprzyjacielski, trafiony ogniem naszych karabinów maszynowych, wpadł do morza niedaleko miejscowości Koleczifik.

Na froncie rumuńskim spokój.

Biuletyn turecki.

KONSTANTYNOPOL 8-go lutego. Sztab generalny donosi pod datą 7-go b. m.:

Na wszystkich frontach nie było wypadków o szczególnem znaczeniu.

TELEGRAMY.

Stosunki austro-amerykańskie.

BERNO SZWAJC. 8 lutego. (TBK). Paryski „Journal" dowiaduje się z Now. Jorku, że rząd amerykański stara się uniknąć zerwania stosunków z Austro-Węgrami.

Zatopienie 6 angielskich statków.

CHRYSTIANIA 8 lutego. (TBK.). Marynarze norweskiego statku „Argo", który koło Hull wyleciał w powietrze opowiadają, że w tym samym punkcie tego samego dnia przed południem 6 statków angielskich natknęło się na miny niemieckie, w nocy tam założone i wyleciało w powietrze.

Państwa skandynawskie zachowują neutralność.

KOPENHAGA 8 lutego. (TBK). Nota Wilsona do państw neutralnych, zapraszająca do zerwania stosunków z Niemcami, nadeszła jednocześnie do Kopenhagi, Sztokholmu i Chrystyanii. Według pewnych danych, rząd duński odpowie Wilsonowi, że stanowisko rządu duńskiego wobec Niemiec jest faktycznie i formalnie inne, niż Stanów Zjednoczonych.

Państwa północne prowadzą w Sztokholmie rokowania celem poczynienia w Berlinie wspólnego kroku w sprawie blokady.

SZTOKHOLM 8 go lutego (TBK.). „Svenska Telegrambirau" donosi: Rada ministrów postanowiła, nie naśladować kroku Stanów Zjednoczonych.

CHRYSTYANIA 8 lutego. (T.B.K). W związku z notą Wilsona do neutralnych pisze „Aften Posten": Kraje skandynawskie przyłączyłyby się do Wilsona, gdyby zażądał od państw wojujących zawarcia pokoju. Wilson natomiast uczynił krok, który dotąd zawsze do wojny prowadził. Na ostatnią notę niema Norwegia innej odpowiedzi, jak: s t a n o w c z e n i e.

„Sozialdemokraten" piszą: Norwegia i kraje skandynawskie żyją w tak odmiennych warunkach, że nie mogą pójść za przykładem polityki Wilsona.

HAGA 8 lutego. Biuro korespondencyjne donosi:

Minister spraw zagranicznych odpowiedział na wezwanie Wilsona o przyłączenie się do kroków Stanów Zjednoczonych, że Holandya niema żadnej podstawy pójścia tą samą drogą, co Stany Zjednoczone, gdyż stanowisko Stanów, w przeciwieństwie Holandyi, jest wynikiem znanych poprzednich rokowań między Waszyngtonem i Berlinem.

CHRYSTYANIA 8 lutego. (TKB). Rząd norweski odpowiedział na notę Wilsona, iż nie podziela zdania, że Norwegia przyłączyć się winna do polityki Stanów Zjednoczonych. Nota dodaje,

że obecnie toczą się w Sztokholmie między trzema państwami północnemi rokowania, co do stosunku, jakie zająć mają na zasadzie prawa międzynarodowego wobec wystąpienia Niemiec.

KOPENHAGA 8-go lutego (TBK). „Politiken“ donosi, że minister spraw zagranicznych oświadczył ambasadorowi amerykańskiemu, iż rząd nie podziela stanowiska Wilsona; jakoby przyłączenie się państw neutralnych do jego polityki przyspieszyć miało zakończenie wojny.

KOPENHAGA 8-go lutego. (TBK) „Berlingske Tidende“ donoszą ze Sztokholmu, że brak pracy wśród marynarzy daje się dotkliwie odczuwać. W Goeteborgu jest obecnie około 2000 bezrobotnych marynarzy. W porcie stoi przeszło 300 większych i mniejszych statków, z których tylko 20 przyjmuje ładunki.

Zarząd kolei państwowych wstrzymuje od niedzieli 111 pociągów osobowych.

Hiszpania za neutralnością.

MADRYT 8 lutego (TBK) „Corespondenzia de Espana“ donosi, że odpowiedź Hiszpanii na notę Wilsona podkreśla iż Hiszpania i nadal zachowywać będzie najlojalniejszą neutralność.

Król Jerzy żąda gwarancyi.

LONDYN 8 lutego. (TBK) Przy otwarciu parlamentu wygłosił król mowę tronową, w której podkreślił, że Anglia i jej sprzymierzeńcy trwają w decyzyi u rzeczywistnienia swych żądań co do odszkodowania i zadośćuczynienia za przeszłość i gwarancyi na przyszłość. Groźba stosowania dalszych przestępstw przeciwko prawu międzynarodowemu służyć tylko będzie do spotęgowania stanowczości Anglii i jej sprzymierzeńców.

Lloyd George o wojnie podmorskiej.

LONDYN 8-go lutego (w. wł.) Na wielkiem zgromadzeniu służby narodowej, Chamberlain oświadczył, że postępowanie Niemiec ogólnie interpretują jako znak, że Niemcy widzą się w sytuacyi rozpaczliwej. Chamberlain apelował do użycia wszelkich sił, będących do rozporządzenia. Dodał, że także do Irlandyi zastosowane będą te same metody.

Premier ministrów, Lloyd George, oświadczył, że Anglia stosunkowo mniej mężczyzn użyła w wojsku i flocie w stosunku do ludności, aniżeli którekolwiek z mocarstw.

Na pogróżkę Niemiec należy natychmiast odpowiedzieć. Niemcy przekroczyły wszelkie granice, ustanowione przez cywilizacyę celem ukształtowania wojny w sposób ludzki. Najniebezpieczniejszem jest zorganizowane okrucieństwo. Lloyd George usilnie apelował do mężczyzn i kobiet, by użyły całej siły i podporządkowały się wojsku i cywilizacyi. Żadnemu mężczyźnie, ani kobiecie nie wolno się usuwać od obowiązku, jaki na nich obecnie spada! Po walce każdy będzie świadomym, że uwolnił Anglię od najstraszniejszego niebezpieczeństwa.

Dymisya Protopopowa.

FRANKFURT n. M. 8 lutego (TBK) „Frankfurter Zeitung“ donosi z Bazylei: Ajencya Havasa dowiaduje się z „Journal de St. Petersbourg“, że minister spraw wewnętrznych Protopopow otrzymał dymisyę.

KRONIKA.

Kalendarzyk. Dziś Piątek Apolonii P. M., Cyrylla B.
Sobota Scholastyki P., Sylwana B.M.
Niedziela Objaw. N. M. P. w Lourdes.
Wschód słońca 7·32, zachód 4·56.

Z Dąbrowy i okolicy.

Na Skarb Polski złożył w Administracyi naszego pisma p. Lipski 2 kor.

Razem z poprzedniemi ofiarami suma datków m. Dąbrowy wynosi... 32 kor.

O pseudonim. P. Zygmunt Kisielewski podpisujący dawniej artykuły swe w „Gazecie Polskiej“ zamieszczane, pseudonimem „Zysław“, prosi nas o zaznaczenie, że niema nic wspólnego z artykulikami pod takim samym pseudonimem w ostatnich czasach w „Gazecie Polskiej“ zamieszczanymi. Życzeniu temu czynimy niniejszem zadość.

Nowe bony. Brak monety zdawkowej rosyjskiej dający się odczuwać, spowodował „Dąbrowskie Tow. Wzajemnego Kredytu“ do wydania bonów 5, 10 i 20 kopiejkowych. Bony są różowe (5 kop.), białe (10 kop.) i niebieskie (20 kop.); są zaopatrzone pieczęcią „Dąbrowskie Towarzystwo Wzajemnego Kredytu“ oraz mają podpisy: W. Kaznowski, A. Domaszewska, K. Srokowski i F. Opęchowski.

O opłaty Stowarzyszenia Szkolnego. Wkrótce odbędzie się w c. i k. inspektoryacie szkolnym, z udziałem przedstawicieli miasta narada w sprawie opłat Stowarzyszenia szkolnego, należnych gminie. Z ramienia Rady miejskiej i magistratu wchodzą w skład delegacyi pp.: Martynkowski, Srokowski, Michałowski, Danecki i Lewicki Gustaw. Do zadecydowania tej sprawy przez generalne gubernatorstwo, miasto asygnować będzie przypadające od Stowarzyszenia Szkolnego opłaty na rachunek tegoż Stowarzyszenia.

„Wieczór Legionowy“ w Będzinie, który odbędzie się w nadchodzącą niedzielę obudził tam olbrzymie zainteresowanie, tembardziej, iż zostanie zorganizowany tak, że istotnie da możność miejscowemu społeczeństwu spędzenia wieczoru wśród podniosłego wojskowego nastroju. Program, obejmujący opowiadania najciekawszych legionowych epizodów wojennych, aktualna deklamacya, nowe i stare piosenki żołnierskie oraz dwie nastrojowe sztuki „Matka żyje“ i „Legionista na placówce“, przedstawia się bardzo okazale. Na sali będą ustawione stoliki, co przyczyni się do wytworzenia swobodnej a miłej atmosfery. Będzie również kilka rzędów krzeseł. Sprawnie funkcyonujący od dłuższego czasu bufet „Klubu Obywatelskiego“ będzie uzupełniony cukiernią, urządzoną przez „Koło Pomocy dla Legionistów“, która zaopatrzona będzie w prawdziwe niespodzianki.
Ceny wejścia bardzo niskie: Miejsce przy stolikach 75 kop. krzesła po 50 i 30 kop.

Stowarzyszenie lokatorów m. Będzina. Istnieje u nas Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości. Obecnie władze okupacyjne zalegalizowały ustawę Stowarzyszenia lokatorów m. Będzina. Organizacyjne zebranie odbędzie się w niedzielę 11 lutego o godzinie 4-ej popołudniu w sali „Harmonia“.

Na zebranie to Komitet organizacyjny zaprasza mieszkańców bez różnicy wyznania i narodowości.

Z ruchu wyborczego w Sosnowcu. Pomimo, że do ukończenia zapisów na listy wyborcze pozostało już zaledwie cztery dni, ruch w biurach wyborczych jest bardzo mały, szczególnie zaś w kuryi VI. Świadczy to wymownie o lekceważeniu przez miejscową ludność wyborów do Rady miejskiej. Na ulicach miasta pojawiła się wspólna odezwa, nawołująca ogół polski do wzięcia udziału w wyborach. Odezwa jest podpisana przez wszystkie instytucye, związki, stowarzyszenia i korporacye. Wobec fałszywych pogłosek, rozsiewanych przez jakichś płatnych ajentów, wielu uprawnionych do głosowania w kuryi VI objawia niechęć do zapisywania się na listy wyborcze.

Biuro wyborcze w Modrzejowie odsyła interesantów z powrotem nie wpisawszy na listę wyborczą, proponując natomiast pofatygowanie się innym razem.

Zarząd przymusowy. Bank handlowy Wilhelm Landau mający swe oddziały w Warszawie, Łodzi i w Sosnowcu został oddany pod zarząd przymusowy.

Kierownikiem z ramienia władz mianowano dyrektora banku Maksa Adersa.

Na wpisy. Dowiadujemy się, że grono osób dobrej woli chcąc pomóc niezamożnym uczennicom Sosnowca, ma zamiar urządzić wieczór dramatyczno-muzykalny. W tym celu zaprasza się najlepsze siły amatorskie. Przedstawienie ma się odbyć w dniu 17 b.m.

Bluff endecki. W jednym z zagłębiowskich dzienników ukazała się notatka jakoby Tow. Wzaj. Pomocy nauczycieli ludowych w akcyi wyborczej przystąpiło do Pol. Dem. Kom. Wyb. Proszeni jesteśmy z Sosnowca o zaznaczenie, że wiadomość ta jest z gruntu fałszywą.

Pożar. W Zawierciu przy ulicy Kościelnej—jak nam stamtąd donoszą—w domu Lewensztejna wybuchł 4 b. m. pożar. Przyczyną pożaru było rozlanie nafty i przewrócenie z ogniem piecyka żelaznego, sprawcami czego byli ojciec i syn, izraelici Dantzigierzy, którzy w kłótni uczynili bójkę i wywrócili piecyk. Dantzigiera (ojca) jako głównego winowajcę aresztowano.

Z Warszawy.

Z Ligi państwowości polskiej. W niedzielę odbyło się w siedzibie Ligi państwowości polskiej uroczyste posiedzenie członków tego stronnictwa z udziałem delegatów prowincyonalnych na cześć członków Rady stanu pp.: Michała Łempickiego, Stefana Dziewulskiego, Wiktora Sokołowskiego i Józefa Kozłowskiego. Po zagajeniu zebrania przez dr. Radziwiłowicza, podniósł zasługi obywatelskie tych członków Ligi, którzy zasiadają obecnie w Tymczasowej Radzie Stanu i złożył im hołd prof. Maryan Grotowski, poczem dr. Radziwiłowicz odczytał i wręczył ustępującemu ze stanowiska prezesa Ligi państwowości polskiej p. Michałowi Łempickiemu adres, podpisany przez licznych członków Ligi z Warszawy i prowincyi.

Następnie w imieniu okręgu warszawskiego Ligi p. Ludwik Zieliński w dłuższem przemówieniu wyraził słowa czci i uznania dla p. Łempickiego.

W imieniu okręgu kaliskiego Ligi przemawiał dr. Koszutski.

P. Łempicki podziękował serdecznie, poczem przemówił jeszcze p. Stefan Dziewulski.

Na zakończenie prof. Marceli Handelsman dał rys historyczny powstania i rozwoju Rady Stanu.

Z Polskiego Stronnictwa demokratycznego w Warszawie komunikują nam:

„Pragnąc możliwie wydatnie współdziałać w pracy nad budowaniem państwa polskiego i powołać do tej akcyi szerokie koła inteligencyi i mieszczaństwa, grono działaczów narodowo-niepodległościowych podjęło myśl zorganizowania stronnictwa polskiej demokracyi. Nowe stronnictwo ma skupić w jednolitą organizacyę polityczną poszczególne grupy ideowe i koła obywateli, biorących udział w pracy społecznej, a zdala dotychczas stojących od życia politycznego.

Rezultatem prac przygotowawczych jest opracowanie „programu tymczasowego“, obejmującego zarówno wskazania na obecny okres przejściowy, jak również i próbę programu politycznego i społeczno-gospodarczego na okres normalny, powojenny. Tendencyą naczelną stronnictwa polskiej demokracyi będzie organizowanie ludności miejskiej pod hasłem silnej armii, silnego rządu i silnego gospodarstwa narodowego, aby „uczynić miasta filarem postępu państwowego, narodowego, społecznego i ekonomicznego.“

Bliższych wyjaśnień zainteresowanym udziela sekretaryat komisyi organizacyjnej stronnictwa polskiej demokracyi, tymczasowo w „Zjednoczeniu mieszczańskiem“ (Warszawa ul. Nowy Świat nr. 37),

Odznaczenie ofiarnej artystki. P. Janina Korolewicz-Waydowa za swą ofiarną działalność na polu filantropii wojennej otrzymała rzadkie odznaczenie.

Jest to wielki krzyż, o granatowej emalii, z orłem białym na polu czerwonem, otoczony złotą wstęgą, na której biegnie napis: „Samarytańskiej zasłudze“.

Krzyż ten udzielany jest, w rzadkich okazyach, przez departament opieki legionowej osobom, które położyły szczególniejsze zasługi na polu dobroczynno-humanitarnem na cele inwalidów-żołnierzy polskich.

Nowe pismo żargonowe. W Warszawie zaczęło wychodzić nowe pismo żargonowe pod tytułem: „Das Jüdische Wort“ („Żydowskie Słowo“). W przedmowie od redakcyi pod tytułem: „Co my chcemy i jak my chcemy?“ czytamy między innemi, że pismo to będzie organem żywiołów ortodoksyjnych i konserwatywnych.

Niedoszły aktor mordercą. Przed kilku dniami została zamordowana w Warszawie w jednym z domów przy ul. Sadowej adeptka sztuki dramatycznej 16-letnia Irena Ferensówna. Po kilkudniowem poszukiwaniu udało się organom śledczym aresztować mordercę, w osobie jest 20-letniego Stanisława Kempnera „pozłacanego“ młodzieńca, który znudziwszy sobie naukę gimnazyalną, opuścił szkołę, zerwał niemal stosunki z rodziną, a z nudów i w pogoni za wrażeniami kręcił się w sferach teatralnych, grywając nawet od czasu do czasu małe rólki. Kempner zamordował śp. Ferensównę w celach rabunkowych, poczem zabrał i przeniósł do siebie do domu wszystko co miała przy sobie wartościowego a więc: żakiet karakułowy wartości 5o0 rubli, mufkę wartości 300 rb., biżuteryę wartości 300 rb. i kilka rubli w srebrnym woreczku.

Wyroki śmierci. „D. Warsch. Ztg.“ donosi: Wyrokami sądu polowego przy cesarsko-niemieckim urzędzie gubernialnym w Warszawie z dn. 17 względnie 18 stycznia 1917 roku zostali skazani na śmierć za szpiegostwo przeciwko armii niemieckiej: Władysław Bednarski, szofer; Bolesław Czerwiński, ślusarz i Edward Fuśnik, malarz (wszyscy z Warszawy). Wyroki wykonano w dniu 30 z. m.

Z kraju.

Nowe seminaryum nauczycielskie. Piszą z Łomży: Z inicyatywy polskiej Macierzy Szkolnej w Łomży, otwarto u nas seminaryum nauczycielskie dla młodzieży męskiej, imienia Henryka Sienkiewicza. Na razie funkcyonować będzie kurs przygotowawczy. Kandydatów zgłosiło się 30, z których zakwalifikowano—26. Na stanowisko kierownika kursu przygotowawczego zaproszono p. Józefa Bazigera, nauczyciela szkół Polskiej Macierzy Szkolnej. Tymczasowe kierownictwo do końca roku szkolnego objął p. Zygmunt Piotrowski, dyr. gimnazyum polskiego.

Odkrycie rudy żelaznej. W okolicy wsi: Krzyworzeki, Gaszyna i Kadłuba w pow. wieluńskim, przybyli z Katowic inżynierowie odkryli rudę żelazną.

Z karty żałobnej. W Częstochowie zmarł znany zaszczytnie lekarz dr. Władysław Biegański w 60 r. życia. Główną stroną działalności życiowej śp. Władysława Biegańskiego była jego działalność naukowa. Puścizna, jaką literaturze lekarskiej zostawił jest cenna niezwykle. Dzieła jego w kraju i za granicą szerokiego rozgłosu nabrały. Najważniejsze są: „O stwardnieniu tętnic“, „Dyagnostyka różniczkowa chorób wewnętrznych“, „Logika medycyny“, „Zagadnienia ogólne z teoryi nauk lekarskich“, „Stan współczesny polskiego piśmiennictwa lekarskiego“, „O chorobach zakaźnych“. Prace filozoficzne śp. Biegańskiego, jak: „Logika ogólna“, lub „Teorya poznania“, zapewnią mu również trwałe imię w dziejach polskiej myśli filozoficznej.

Ze świata.

Zgon komendanta austr. marynarki. Telegrafują z Wiednia: Komendant marynarki austryackiej, wielki admirał Antoni Haus zmarł 7 lutego wskutek zapalenia płuc, jakiego się przed kilku dniami nabawił.

Nie wojna a program pokojowy. Lugano 7 lutego (w. wł.) „Petit Parisien“ donosi z Nowego Yorku, że dawniejszy sekretarz stanu spraw zewnętrznych Bryan oświadczył, iż Stany Zjednoczone pod żadnym warunkiem nie przyłączą się do koalicyi dla prowadzenia wojny z Niemcami, lecz pozostaną wierne swemu programowi aż do ostatnich granic możliwości.

Odezwa Magistratu.

Z powodu wypadków tyfusu plamistego, jakie zdarzyły się w ostatnich dniach w Dąbrowie, wydał Magistrat do ludności odezwę, zawierającą zarządzenia w sprawie skutecznego zwalczania tej groźnej choroby.

W odezwie tej czytamy:

Pierwszym warunkiem powodzenia podjętej akcyi jest zachowanie bezwzględnej czystości zarówno osobistej jak i w odzieży, sprzętach domowych tudzież mieszkaniach.

Głównym roznosicielem tyfusu plamistego jest wszelkiego rodzaju robactwo; to też tępienie robactwa i zachowanie czystości przyczynia się w stopniu najwyższym do zapobiegania szerzeniu się tej choroby.

Magistrat uprzedza mieszkańców, że policya miejska otrzymała surowy nakaz ścisłego przestrzegania, aby ludność zachowała jaknajdalej posuniętą czystość. Osoby, u których spostrzeże się brak czystości osobistej lub też w mieszkaniu, będą wykąpane, ostrzyżone i ogolone, a mieszkanie oczyszczone. Czynności te zostaną wykonane na koszt winnych nieprzestrzegania czystości tak niezbędnej zawsze, a szczególnej w chwili obecnej.

Jednocześnie Magistrat podaje do wiadomości mieszkańców, że staraniem Magistratu są oddane do użytku publicznego kąpiele fabryki Huta Bankowa. Wstęp otwarty w Środy, Czwartki i Piątki od godziny 8-ej do 12 i od $1^1/_2$ do 8 ej wieczorem za opłatą 20 halerzy od osoby, przyczem od $1^1/_2$ do 5 tylko dla kobiet.

Zarząd Miejski jaknajusilniej poleca i prosi ludność o jaknajczęstsze korzystanie z tych kąpieli w celu utrzymania ciała w czystości.

Właściciele domów są obowiązani przestrzegać czystość w mieszkaniach lokatorów i o podejrzanych wypadkach zasłabnięć zawiadamiać niezwłocznie Magistrat pod rygorem 200 kor. kary.

Lekarzem epidemicznym, którego należy zawiadomić natychmiast o każdym podejrzanym wypadku choroby jest Dr. Maryan Wieczorkiewicz, zamieszkały przy ul. Króla Jana Sobieskiego № 1. Zarządzenia lekarza należy wykonywać jaknajsumienniej i najspieszniej stosując się do nich bezwzględnie pod rygorem środków przymusowych.

Wszyscy starający się o paszporty, karty tożsamości i przepustki graniczne, jak również zamierzający wyjechać z Dąbrowy winni zaopatrywać się w zaświadczenia właściciela lub rządcy posesyi, że w domu, w którym zamieszkują nie było od 3-ch tygodni wypadków choroby zakaźnej.

Zaświadczenie to należy przedstawić policyi miejskiej, która udzieli dalszych wskazówek.

Redaktor i wydawca: Wiktor Mondalski. Drukarnia J. Lewicki i E. Mirek w Dąbrowie, ul. 3-go Maja L. 4.